

TERTİP HEYETİ BAŞKANININ AÇIŞ KONUŞMASI

10 Temmuz 1967, Pazartesi, sabah
Başkan : Prof. Dr. Yusuf VARDAR

Sayın Misafirlerimiz, sayın Rektör ve aziz Arkadaşlarım.

Her kademedeki biyoloji öğretmenlerini bir araya getirerek müşterek derdleri konuşmak, gidilmesi gereken yolları tartışmak ve nihayet memleket çapındaki araştırmalarımızı birbirimize tanıtmak biyologideki yeni buluşları ortaya koymak amacı ile zaman zaman toplanan biyoloji kongremize, bugün burada bulunmakla şeref verenlere tertip heyeti adına, saygı ve minnetlerimi sunarım.

Kongremizde söz alarak değerli fikirlerinden faydalanmamızı sağlayan başta sayın Rektörümüz olmak üzere bütün arkadaşlara şükranlarımızı arz ederken, gelecekte biyoloji Kongrelerinin belirli sürelerle toplanmasını ve yalnız biyoloji öğretmenlerine inhisar etmeyip aynı kökene dayanan, Tıp, Tarım v.s. gibi kardeş bilim mensuplarını da içine almasını en büyük temennimiz olduğunu söyler ve sözü sayın Rektörümüze bırakırım.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI ADINA ANKARA ÜNİVERSİTESİ FEN FAKÜLTESİ DEKANININ KONUŞMASI

Sayın Meslektaşlarım,

Millî Eğitim Bakanımız Sayın İhrami Ertem kongremizi açmak vaa-dinde bulunmuşlardı; fakat bazı Kanun tasarılarının Komisyonlarda görüşülmesi esnasında hazır bulunmak zorunluğu karşısında gelececeklerinden duydukları üzüntüyü kongreye iletme görevini bendenize verdiler ve aynı zamanda Türkiyede ilk defa bu kadar şumullü ve bilimsel nitelik taşıyan bir biyoloji kongresinin açılmasından duydukları memnuniyeti ve

Temel Bilimler alanındaki hızlı gelişmeler karşısında memleketimizde de bu alana verilmesi gereken yönün önemine duydukları inancı sizlere duyurmamı arzu buyurdular ve kongre çalışmalarında başarı dileklerini yolladılar. Arz ederim.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ FEN FAKÜLTESİ
DEKANININ KONUŞMASI

Prof. Dr. Tüvfik KARABAĞ
(Ankara Üniv. Fen Fak. Zooloji Enstitüsü)

Sayın Meslektaşlarım,

Biyoloji Kongresinin kıymetli üyerini saygı ile selamlarım. Türkiye-
de biyoloji alanında bu kadar şumullü ve bilimsel nitelik taşıyan bir
kongrenin açılışında sizlere hitabetmekten dolayı duyduğum bahtiyarlığı
bilhassa belirtmek isterim.

Hiç şüphe yokki memleketimizde bugün biyoloji alanında çalışan-
ları bir araya getiren bu kongrenin, bilimsel konuları yanında memleke-
tin dört bucağında yayılmış bulunan meslektaşları birbirine tanıma yö-
nünden de kıymeti vardır. Memleketimiz çağında yapılan bu kongre
bizlere aynı zamanda, gün geçtikçe hızla ilerleyen, önem ve şumulü çok
artan biyoloji biliminin yurdumuzda da gereken ağırlık ve kıymeti ka-
zanması hususunda karşılıklı konuşmaların ve yön vermenin münakaşası-
nı yapmaya da fırsat verecektir. Kısa bir zamanda ve yüklü bir program
çerçevesi içinde bütün problemlere el atmanın mümkün olacağı iddia
edilemez, fakat hiç olmazsa bunların ele alınmalarına ve üzerinde çalış-
malara başlanmaya yardımcı olma bakımından faydası olacaktır.

Şimdi önemini çok iyi bildiğiniz bir meseleye kısaca temas edeceğim.
Bugün medeni âlemdede münakaşa götürmez bir gerçek niteliğini ka-
zanmış olan husus, temel bilimsiz gelişmenin, ilerlemenin mümkün olma-
yacağıdır. Bir memlekette temel bilimlere dayanmayan endüstri, teknik
ve tarımsal alanlar ilerleyemez, gelişemez, hele rekabete hiç tahammül
gösteremez. Bugün hangi alan ele alınırsa görülürki bilimsel araştırma
daima destek ve esas olmaktadır. Temel bilimlere dayanmayan ve bu
alandaki çok sayıda tecrübeli ve kaliteli elemana sahip olmayan bir mem-
lekette ilerleme ve gelişme aldatıcı ve kısa ömürlü olur ve beslenmeyen
bir kaynak gibi kurumaya terk edilmiş sayılır. Bugün her alanda

kuvvetli olmak ve sayılmak temel bilimlere verilen önemle ve bu alanda sahip olunan kaliteli elemanların çokluğu ile ölçülür.

İkinci Cihan harbinden sonra başlayan büyük gelişmeler ve hızlı ilerlemeler bu inanış ile olmuştur. Bunun için herşeyden önce bol ve kaliteli elemana sahip olmak, araştırma müesseselerini arttırmak ve seviyesini yükseltmek gerekir. Bu önemli mesele nasıl çözülür? Bunun nedenleri üzerinde çok söz söylenebilirse de herşeyden önce bu alanların cazibeli olması lâzımdır. Bu, ilerlemiş memleketlerde de böyle olmuştur. Temel bilim mensuplarına verilen kıymet ve bunları doyurucu faktörlerin sağlanması bu alanların cazibesini arttırmıştır. Halbuki bizde bu alanlar henüz cazibe kazanmış değildir. Kabiliyetli, yaratıcı niteliği üstün, araştırmacı gençlerin bu alanlara akışını sağlamak memleketimizin yarınının teminat altına alınması bakımından da lâzımdır ve çok önemlidir. Bugün kabiliyetli, çalışkan, kaç lise mezunu temel bilimler alanına, hele biyoloji dalına isteyerek gelir? Bu alanın içinde senelerdir emek verenler bu gerçeğin ızdırabını çekmektedirler. O halde bu alanlar da, çok tutulan, yahut sağladığı maddî imkânlar bakımından rağbet gören alanlar kadar cazibe kazanmalıdırki, bilimsel gelişmelerin kazanacağı hız da artmış olsun.

Bu önemli meselenin, aynı zamanda memleket çapında bir bilim reformu ve uzun vadeli bir bilim kalkınması planının hazırlanması lüzumu göz önünden uzak tutulmamalıdır.

Biyolojik bilimlerin temel bilimler içerisinde yerinin önem ve özelliği gün geçtikçe kendini göstermektedir. Son yıllardaki çok hızlı gelişme ve ilerlemeler, yeni yeni yan dalların ortaya çıkması, biyologinin diğer bilimlerle olan işbirliğini çok arttırmış ve bunlarla adeta girift bir hal almasına yol açmıştır. Bu önemli nokta gözönünde tutularak biyoloji öğretiminde sistem değişikliği yapmanın zorunluğu üzerinde durmak gerekir. Bilimlerin gelişmesi sırasında, aynı zamanda tabiat gözlemlerinin de büyük payı olduğu bilinen bir husustur. Binaenaleyh, öğretim esnasında buna önem vermek yerinde olur. Çocuk daha küçük yaşta iken etrafını tanımak ve teecessüsü gidermek çabasını gösterir; yaşı ve eğitimi ilerledikçe bunun bir metod halinde yürütülmesi gerekir. Bu da Orta öğretim müesseselerinde olur. Şunu itiraf edelimki bu hususta çocuğu tatmin edememekteyiz. Çocuğun teecessüsünün tatmini, onun şu veya bu bilim dalına intisap etmesi bakımından önemli olduğu gibi herhangi bir bilim alanına intisap edecek çocuğun araştırmacı tarafının ortaya çıkarılmasına imkân sağlaması bakımından da önemlidir. Bundan başka Orta öğretimden itibaren teorik ve pratik çalışmalar birbirini takviye eder şekilde ayarla-

nır ise birçok güçlükler kendiliğinden çözülmüş olur. Bugün bir öğrenci Ortaokul, Lise ve sonra da Üniversiteyi, birbirinden ayrı eğitim üniteleri halinde görmektedir. Ortaokul ve Lisede elde edilen bilgiler Üniversite öğretimindeki bilgi ile bağlantı haline getirilememektedir. Öğrenci bu yüzden çok sıkıntı çeker, vakit kaybeder ve bilgilerini terkip edemez. Hayata atıldığında araştırma kabiliyeti gelişmemiş, çekingen, hatta bedbin bir hal alır. Bu gerçekleri görerek Orta öğretim ile Üniversite arasında sıkı bir işbirliği sağlanmalıdır.

Şimdi müsaadenizle diğer bir hususa kısaca dokunacağım.

Dünyanın en enteresan ülkelerinden birisi olan memleketimizin canlı varlıklarını çok az bilmekteyiz. Çok zengin ve o nisbette de enteresan bir flora ve faunayı içinde toplayan, Asya ile Avrupa arasında adeta bir köprü durumunda bulunan Anadolunun tabiat zenginliği büyük kıymet taşımaktadır. Bu kıymetlerin ortaya çıkarılması, bilim, alemine sunulması hususunda bizleri çok iş beklemektedir. Hevesli, kabiliyetli ve bol araştırmacıya ihtiyaç vardır. Hiç şüphesiz bu, zaman ve çok çalışmak isteyen bir iştir. Eğer el ele verir bulunduğumuz bölgenin bitki ve hayvanlarını toplar ve mütebassıslarına gönderirsek bu iş kolayca başarılmış olur.

Öğretici olarak öğrencilerimize mesleğimizin zevkini, önemini aşılar ve onların araştırma ve yaratma kabiliyetlerinin ortaya çıkmasına yardımcı olursak yarının bilim adamlarını hazırlamanın huzuru içinde en güzel vazifeyi yapmanın hazzını duymuş oluruz.

Sözlerimi bitirirken bu yıl memleket çapında olan Kongremizin gelecek yıllarda Uluslararası bir nitelikte devamını diler, sizleri tekrar derin saygılarla selamlar ve başarılar dilerim.

10 Temmuz 1967, Pazartesi, öğleden sonra
Başkan : Edibe TINAY

BİYOLOGİ ÖĞRETİMİ

Prof. Dr. Sara AKDİK
(İst. Üniv. Fen. Fak. Botanik ve Genetik Kürsüsü)

Sayın Arkadaşlarım,

Her eğitim ve öğretimin ilk kademesi sevgi ve sevgiden doğan ilgi ile başlar. Biyoloji öğretiminin başarılı olabilmesi, çocukların küçükken hatta mektep öncesi zamanlardan itibaren tabiatı sevmesini öğrenmesi ile